

zondag 16 oktober 2016, jongerendienst

REGELS, REGELS, REGELS

Bijbellezing: Mattheüs 5, 13-20

Vanuit de voorbereiding van de preek met een aantal jongeren, bleven twee dingen bij mij hangen. Een van de jongeren zei: 'heel veel van de regels uit de Bijbel zijn vaak heel logisch. Denk maar aan 'niet doden' en 'niet liegen' ... Een andere jongere zei: Christenen worden vaak gezien als mensen die heel strikt in regels zijn, die menen beter te leven dan anderen. En als anderen zo'n beeld van jou als christen hebben, dan is het best wel lastig om er voor uit te komen dat je christen bent'.

Ik denk dat deze jongeren gelijk hebben. Op deze twee dingen zullen wij dan ook in de preek terugkomen.

Eerst even n.a.v. de eerste opmerking 'heel veel regels uit de Bijbel zijn logisch': inderdaad. Niet stelen. Niet liegen. Niet moorden. Het is logisch dat je je aan deze geboden probeert te houden als mens. Deze geboden staan (gelukkig!) ook in het Wetboek van ons land. Maar *Jezus vraagt daarnaast ook nog meer van ons dan het gewone, dan het logische*. Jezus draagt Zijn volgelingen op om niet alleen niet te doden, maar ook niet iemand met woorden te doden, of dood te zwijgen, gewoon te negeren. Jezus roept op om niet te stelen, maar ook om met je geld en bezittingen het leven van een ander juist te zegenen. Jezus roept wel op tot *meer* dan het gewone, *meer* dan wat in de maatschappij als norm geldt (zie: vers 20).

Maar... over welke regels hebben wij het nu eigenlijk? Daar wil ik eerst iets over zeggen. Ik ga twee dingen bespreken. Eerst: 'welke regels?' en daarna 'waarom regels?'

Welke regels?

Over welke regels hebben wij het nu eigenlijk? Jezus zegt Zelf (vers 17): *'Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen. Ik verzeker jullie: zolang de hemel en de aarde bestaan, blijft elke jota, elke tittel in de Wet van kracht.'*

Elke jota en elke tittel van de Wet is belangrijk, volgens Jezus. Een jota en een tittel dat zijn de kleinste leestekens die het Hebreeuws kent, zoals als onze komma's en punten. Jezus zegt dus eigenlijk: 'voor altijd geldt dat je geen komma en geen punt op de i van Gods Wet mag vergeten!'

Maar... als Jezus het heeft over de Wet, dan heeft het niet alleen over de Tien Geboden. De Wet (Thora in het Hebreeuws) dat is de joodse benaming van de eerste vijf boeken van de Bijbel. De eerste vijf boeken van de Bijbel – Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium – staan vol met allerlei wetten en regels.... Niet alleen de Tien Geboden, maar ook allemaal offerwetten, wetten voor een eerlijke rechtspraak, wetten hoe je het land moet verdelen en moet gebruiken. Ook wetten over wat je moet doen als je ziek bent, wetten betreffende de kraamtijd.. kortom: *allemaal* verschillende wetten. Nou, laten wij eerlijk zijn: al deze wetten houden wij niet meer. *Welke wetten in de Bijbel moet je nu wel houden en welke niet?*

Een van de jongeren gaf als antwoord: 'offerwetten gelden in ieder geval niet meer. Want Jezus heeft Zichzelf voor ons als een offer gegeven. Wij hoeven niet meer vanwege onze zonden een schuldoffer te brengen, want dat heeft Jezus gedaan met Zijn kruisiging en sterven.' Nu, inderdaad: er valt veel van die offerwetten te leren, maar we hoeven dankzij het offer van de Heere Jezus geen letterlijke offers meer te brengen. (Offeren doen de joden zelf ook niet meer, nu er geen tempel en geen offerplaats meer is.)

Maar ook aan heel veel andere regels hoeven wij ons niet meer te houden. Wetten over besnijdenis. Wetten over reiniging als je ziek bent geweest. Wetten over wat je wel en niet mag eten. Waarom hoeven wij deze wetten niet te houden? Heel simpel: omdat wij geen joden zijn. ...Dat klinkt misschien makkelijk, maar dat kunnen wij lezen in de Bijbel. Handelingen 15 vertelt ons namelijk dat er bijna helemaal aan het begin van de kerk, toen de eerste christelijke gemeente na Pinksteren nog maar pas opgestart was, een heel belangrijke vergadering is geweest. Jezus' eerste leerlingen – Petrus, Jakobus, maar ook de apostel Paulus en heel wat anderen – waren bij elkaar gekomen in Jeruzalem om met elkaar te bespreken welke wetten de heidenen zouden moeten onderhouden, als zij christen zouden zijn geworden. Er werd in deze vergadering in gebed en onder de leiding van de Heilige Geest besloten dat men een heiden die christen was geworden geen joodse wetten moest opleggen (zie: Handelingen 15,19-20). . Al die wetten gelden alleen voor het volk van Israël. Nogmaals: het is wel heel nuttig om die wetten eens te lezen. Want je kunt er wel heel veel van leren. Maar die wetten hoeven wij dus niet meer te onderhouden.

Wat vraagt God dan wel van je? Nou, de wetten, de regels die voor ons wel gelden..., dat zijn de wetten die gaan over de omgang met onze medemens... en de omgang met de Heere God. De liefde tot God.. en de liefde tot de naaste, zoals de Tien Geboden door Jezus Zelf worden samengevat. In het Nieuwe Testament kom je nog steeds allemaal regels tegen. In de brieven van Petrus en Jakobus en Paulus – de mensen die met elkaar toen in Jeruzalem vergaderd hadden over dit punt – lezen wij niet: 'je hoeft je aan geen enkele wet meer te houden hoor! Dat is voorbij!' Nee, aan het einde van hun brieven kan je vaak juist wel heel *veel* regels lezen over hoe je moet leven. Maar dat zijn allemaal regels die gaan over hoe je moet leven voor God, hoe je God lief kan hebben en kan eren in je persoonlijke leven en in de samenleving... e Het is n hoe je moet omgaan met je naaste... hoe je je medemens lief moet hebben en moet dienen. Daar komt het voor een christen op neer: liefde en toewijding richting God. Liefde en dienstbaarheid richting je medemens. En daarover krijgen wij in het Nieuwe Testament allemaal uitleg door Jezus Zelf, maar ook door Paulus, Petrus, Jakobus en Johannes. Hoe dien je God en je medemens? Hoe heb je God en je medemens echt lief? Nou, het is voor je geloof uitkomen. Maar het betekent ook gastvrij zijn. Het betekent dat je met elkaar samenkomt en zingt voor God. Maar het betekent ook dat je je geld zo besteedt dat een ander kan delen in jouw rijkdom. Het betekent dat je bereid bent om te lijden, als je als christen wordt dwarsgezet. En het betekent ook dat je een ander wilt vergeven, ook al sta je misschien helemaal in je recht. Allemaal regels over hoe je God kunt dienen met heel je hart, je verstand, je kracht... en hoe je je medemens lief kan hebben als je zelf. Dat is wat God van jou en mij vraagt.

Waarom regels?

We hebben het nu gehad over welke regels voor ons gelden. Maar nu komen wij ook al heel dicht bij waarom deze regels voor ons nu nog steeds zo heel belangrijk zijn. Ik zal drie redenen noemen. Misschien zijn er nog veel meer redenen te noemen. Maar drie redenen sprongen er voor mij uit, toen ik ons Bijbelgedeelte aan het lezen en overdenken was.

De eerste reden waarom het zo belangrijk is om die regels van God in je hart te sluiten is omdat je in die regels van God het liefdevolle hart van de hemelse Vader hoort kloppen. God heeft het goede met ons voor. Hij wil ons niet ongelukkig maken met Zijn regels, maar juist gelukkig. God wil ons door Zijn regels Zijn liefde laten ervaren en van ons liefde ontvangen. Het gaat niet om de Wet zelf, om al de regeltjes..., het gaat om de liefde.

Laat ik het met een beeldje proberen duidelijk te maken: Je kunt de Wet van God vergelijken met een paleis. Zo mooi,

zo goed gebouwd, prachtig! De Farizeeërs en de Bijbelgeleerden uit Jezus' tijd vonden de Wet van God ook prachtig, een prachtig paleis. Maar zij waren zo voorzichtig met dit paleis van Gods Wet, dat zij een hek om de Wet van God gingen bouwen. Het zou vreselijk erg zijn om Gods Wet te overtreden, om die te beschadigen... en daarom hadden ze allemaal wetten bedacht die ervoor zouden moeten zorgen dat je de Wet van God niet zou overtreden, niet zou beschadigen. Bijvoorbeeld: op de sabbatdag mocht je niet werken. Nu, om ervoor te zorgen dat je op de sabbatdag echt niets zou doen wat op werken zou lijken, mocht je volgens hen maar een bepaald aantal kilometers lopen, anders zou het misschien teveel op werken gaan lijken... en zou je misschien ongewild toch de Wet van God overtreden. Men had uiteindelijk 613 geboden, waar je je aan moest houden. Hoe goed bedoeld misschien ook..., maar door dat grote hek van allemaal wetjes om het paleis heen, werd het paleis van de Wet veel minder mooi. De Wet werd tot een last, tot een vervelend iets... Nu, wat deed Jezus? Jezus deed niet mee met hekken bouwen om het paleis. Jezus nodigde de mensen uit om in het paleis te komen... Want in dat paleis van de Wet... als je niet aan de buitenkant van de Wet zou blijven staan, maar naar binnen zou gaan..., in dat paleis van Gods Wet zou je overweldigd worden: wat een liefde, wat een schoonheid, wat een pracht! Wat een rijkdom! En wat heerlijk om daarin te mogen delen en daarvan te mogen genieten! Jezus was de deur tot dit paleis. Hij zei tegen Zijn leerlingen: Ik ben niet gekomen om de Wet van God af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen. Jezus was gekomen om de Wet van God volmaakt te houden, om als enige Mens op aarde de Wet van God volmaakt te houden... en om ons zo de binnenkant van de Wet te laten zien... Gods liefde voor jou, mij....

Nu, ik hoop dat jij je door Jezus mee laten nemen in dat paleis. Dat jouw geloof niet alleen bestaat uit een aantal regels: ik doe dit, ik doe dat niet, ik probeer netjes te leven, klaar. Zo hoor ik soms zelfs nog ouderen spreken over hun geloof: 'ik probeer er naar te leven'. Is dat alles? Nee, toch? Ik hoop dat jij niet aan de buitenkant van het paleis blijft staan, je aan een paar regeltjes houden..., ik hoop dat jij je door Jezus mee naar binnen laat nemen... naar het hart van het paleis.. naar de schatkamer van Gods liefde... en dat jij ook onder de indruk bent van Gods liefde voor jou... Gods liefde, ondanks jouw en mijn verkeerde dingen, onze slechte eigenschappen, onze zonden. Gods liefde die zo groot was dat Jezus voor jou is gestorven en jou wilt redden, wilt aanvaarden en voor eeuwig vast wilt houden... Ik hoop dat je als je die liefde hebt geproefd, hebt ervaren, erin geloofd!..., dat je dan weer het paleis uit zult lopen en deze liefde in je hart meeneemt... en uitdeelt naar de mensen om je heen. Hoe je die liefde dan uit moet delen? Kijk maar achterom, naar het paleis van Gods Wet, waar je net even binnen was. God geeft in de Bijbel allemaal wetten, een prachtig gebouw van allemaal regels hoe je deze liefde van God kunt verspreiden.

Die regels van God zijn dus helemaal gevuld met liefde. Je doet jezelf daarom te kort als je je niet aan die regels zult houden. Gods regels zijn dan ook niet bedoeld om je leven te beperken, maar om je leven juist te verruimen. Soms lijken regels wel eens je leven te beperken. Ik moet denken aan mensen in het bedrijfsleven, ondernemers, die soms helemaal kierewiet worden van de regels die er allemaal zijn. Maar Gods regels zijn anders. Vergelijk Gods regels met een hek om een schapenweide. Dat hek is niet bedoeld om de vrijheid van de schapen te beknotten. Nee, het is bedoeld om hen juist rustig te laten grazen, zonder dat ze gevaar lopen. Je kunt wel tegen een schaaap zeggen: 'hier heb je een kaartje voor de metro, ga maar lekker stappen in Rotterdam Centrum, je krijgt alle vrijheid!' Maar daar wordt een schaaap niet gelukkig van. Juist dat hekje, dat zorgt ervoor dat het schaaap vrij en gelukkig kan grazen. God wil onze vrijheid niet beperken, maar juist ons in de vrijheid stellen.

Een persoon uit de Bijbel die daar heel stellig over was, is Paulus. Paulus heeft eens een brief geschreven aan een kerk in Galatië en in die brief was Paulus behoorlijk tekeer gegaan. In die kerk ging men elkaar namelijk allemaal extra wetten opleggen. Paulus was woedend. Hij schrijft aan die kerkmensen: 'jullie hebben je verstand verloren! (Galaten 3) En later legt hij het in zijn brief uit (5,1): Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houd dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen. En Paulus legt het verder uit: *broeders en zusters, jullie zijn geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde, want de hele Wet is vervuld in één uitspraak: heb uw naaste lief als uzelf*'. De Heere Jezus heeft je vrij gemaakt! Laat je daarom niet binden aan allemaal menselijke regeltjes! Maar aan de andere kant: leef er ook niet onverstandig op los! Want ook dan kom je weer vast te zitten. Vrij zijn betekent niet: alles kunnen en alles mogen. Doen wat je zelf wilt. Nee, echt vrij zijn betekent: als een schaaap leven in de weide van Gods liefde, terwijl dat hek van Gods regels je vrijheid zal beschermen.

En dan nog de laatste reden waarom God ons regels heeft gegeven. Het gaat dus allereerst om Gods liefde, dat is de binnenkant van al die regels die er in de Bijbel staan. Het gaat ook om onze vrijheid, dat is twee. Maar het gaat ook om de wereld om ons heen. Dat wil ik nog heel kort uitleggen.

Jezus riep Zijn volgelingen op dat hun gerechtigheid nog groter moet zijn dan die van de schriftgeleerden en Farizeeërs. Anders zullen jullie zeker het koninkrijk van de hemel niet binnengaan, zei Jezus. Wat bedoelde Jezus? Nou, Jezus' volgelingen moeten niet alleen allemaal wetten volgen, zoals de Farizeeërs..., zij moeten de liefde van Gods Wet, Gods gerechtigheid, Gods goede bedoelingen met de wereld, uitleven. Het gaat niet om 613 geboden die stipt worden gehouden. Het gaat erom dat ook de mensen ons ons heen die liefde van God zullen proeven. ... En dan ben ik weer aan het begin van de preek, bij de opmerking van die jongere dat mensen die niet geloven vaak van christenen alleen de regels zien en het gevoel hebben dat christenen denken dat zij beter leven dan anderen. Dat is erg jammer. Misschien kunnen wij er ook niet alles aan doen. Je kunt pas echt iets over het geloof zeggen, als je het van binnen kent. Het is vaak ook onwetendheid van mensen die niet geloven. Maar misschien moeten wij ook extra ons best doen om die liefde te laten zien, die in de regels van God opgesloten ligt. Misschien moeten wij ook extra ons best doen om die liefde te laten zien, die in de regels van God opgesloten ligt, want... - daar begon Jezus mee - : jullie zijn het zout van de aarde. Jullie zijn het licht van de wereld.' Jij, u en ik... wij moeten licht geven in de duisternis van de wereld. Wij moeten de soms zo smakeloze wereld meer op smaak brengen. Dat vraagt God van je. Misschien dat je wel later heel grote dingen kunt gaan doen. De zending in. De hulpverlening in. Of met je bedrijf later heel goede dingen doen. Dat zou prachtig zijn! Maar begin morgen eerst maar een stukje kleiner. Je licht laten schijnen. De wereld om je heen op smaak brengen. Door op school niet mee doen in pesterijen. Door niet boven een ander gaan staan. Niemand uit te sluiten. Een ander te helpen. Vriendelijk te zijn. Behulpzaam. Geen kwaad met kwaad vergelden. Kortom: die ander iets van dat prachtige paleis van Gods regels laten zien.

Ik wens, ik bid je een leven toe in liefde, in vrijheid... want daarvoor zijn Gods regels bedoeld. Ik hoop dat je die liefde van God in je hart zult sluiten, maar dat je die liefde ook zult uitleven richting God en richting je medemens. Ik wens je zo'n stralend en smaakvol leven toe, als licht van de wereld en als zoutend zout.